

Kirkedag. Ved at fremsætte Begæring herom turde man haabe at finde Tilslutning hos Regering og Rigsdag, fordi Sammenkaldelse af en forberedende Synode vilde ligge i den lige Fortsættelseslinie af den kirkepolitiske Udvikling, som blev sat i Gang af den grundlovgivende Rigsforsamling og de derpaa følgende første Rigsdage.

I denne Henseende fortjener det at erindres, at den forberedende Synode var nævnt allerede i vedkommende Paragraf af Grundlovsforslaget, og naar den blev udstemt deraf, var det ingenlunde, fordi selve denne Forholdsregel mødte Modstand, men alene af Hensyn til de almene Formuleringsskrav, der formentes at maatte stilles til en Grundlov som saadan. Det var *J. A. Hansens* og *Tschernings* Ændringsforslag, som bevirkede, at vedkommende Paragraf fik sin nuværende Skikkelse („Folkekirkens Forfatning ordnes ved Lov“), idet man med 68 Stemmer imod 58 udstemte den af Udvalget ønskede Bisætning om et Kirkemødes forud afgivne Betænkning. Men som det vil ses af Forhandlingen i hint Møde (Rigsflst. Sp. 3053—3059) var det ikke selve Tanken om et Kirkemøde, som de to Mænd eller nogen anden Modstander af Udvalgets Formulering bekæmpede. Overhovedet tør det hævdes, at en Synode som forberedende Foranstaltning har den grundlovgivende Rigsforsamling forudsat at ville blive sammenkaldt, uanset at den ikke blev sat i Grundloven, ligesom den jo ogsaa blev af Regeringerne foreslaaet og Pengene dertil bevilget fire Gange paa de første Rigsdage. Paa Grund af denne historiske Sammenhæng har Landemodet haabet, at dets Resolution I. kunde finde Samstemning hos den nuværende Regering og Rigsdagen.

Tillige har man ment, at Sammenkaldelsen af en forberedende Synode vilde kunne bringes i Overensstemmelse med den bærende Hovedtanke i de forelagte Lovforslag, Menighedens Delagtiggørelse i Folkekirkens Styrelse. Med dette for Øje vedtog Landemodet, som det vil ses af Resolution II., en Formular til Begæring om Optagelse paa „*kirkelige Valgsteder*“. Ved at benytte denne kunde der gives samtlige Landets Menigheder Lejlighed til gennem Valg paa den Maade og i det Antal, som Regeringen nærmere maatte bestemme, at sende Repræsentanter til den forberedende Synode — rent bortset fra, hvorledes Gejstligheden som saadan paa denne skulde repræsenteres — og saaledes vilde allerede paa Sagens første indledende Trin Menighedens Meddelagtighed være hævdet.

Om den større eller mindre Frugtbarhed af en saadan Synodes Arbejde vil der ikke forud kunne fældes nogen Dom. Men dens Nødvendighed maatte synes Landemodet indlysende af principielle kirkelige Grunde og ikke mindre af Hensyn til de meget indviklede og indgribende Anliggender, som laa for det i de forebragte Lovforslag. Den overordentlige Vanskelighed ved disses heldbringende Behandling føles stærkest af dem, hvis Livsarbejde har været stadig sammenknyttet med den kirkelige Udvikling her i Landet, og som ved Kendskab til Kirkens Historie ere fortrolige med, hvor meget der i saadanne Anliggender er at overveje og forberedende at bearbejde under skønsm Vurdering af mangfoldige baade aandelige og timelige Hensyn. Derfor vare, paa meget faa Undtagelser nær, Landemodets Medlemmer med mig enige i, at man under de nærværende Forhold i vort Kirkeliv, forinden Lovgivningsmagten skred til Ordningen af de kirkelige Anliggender, slet ikke kunde undvære en forberedende Synode, hvori Menighedens Interesser og den indgaaende Sagkundskab var betryggende repræsenteret.

ad II. og III.

Paa Ministeriets Spørgsmaal om Menighedsraadsinstitutionen har Landemodet kun kunnet give et betinget Svar. Gavnligt for Folkekirken antoges Menighedsraad kun at kunne blive, naar de valgte under betryggende kirkelige Garantier, da deres Tilvejebringelse i modsat Fald, i Stedet for at udvikle kirkelig Bevidsthed, ville befordre en Tankegang, som udvisker Forskellen mellem det kirkelige og det almindeligt kommunale, tillige fordi deres Sammensætning uden kirkelige Garantier vilde aabne Sluserne for ganske ukirkelige Elementers Indgriben i Menighedens Interesser. Man vedtog derfor de tvende *Formularer*, om hvilke det maa fremhæves, at de ere affattede som brugelige ikke alene for en eventuel Menighedsraadsinstitution, men ogsaa ved Tilvejebringelse af kirkelige Valgsteder overhovedet og ved Lægfolks Overtagelse af et hvilket som helst kirkeligt Tillidshverv. Dermed har Landemodet lagt for Dagen, at det aldeles ikke nærrede nogen Uvillie imod Lægfolkets eventuelle Indflydelse paa